

Drodzy Czytelnicy!

Oddajemy w Wasze ręce 1. numer gazetki zredagowanej przez uczestniczki Szkolnego Koła Naukowego w składzie :

Ola Szczepańska kl.4

Amelka Kowalska kl.5

Maja Pietrzak kl.5

Maja Kasińska kl.6

Nadia Różycka kl.6

przy współpracy Zosi Żurawskiej i Andżeliki Kowalskiej (grafika) z klasy 7.

Miłej lektury!

Zdrowych, radosnych, rodzinnych Świąt Wielkanocnych!

A może spędzić Święta Wielkanocne na Wyspie Wielkanocnej?

Wyspa Wielkanocna zwana inaczej Rapa Nui leży na Oceanie Spokojnym w odległości 3 tys. km od wybrzeży Chile. Wyspę odkrył Holender Jacob Roggeveen w niedzielę wielkanocną 5 kwietnia 1722 r. stąd jej nazwa. Ten obszar 163,6 km kwadratowych , długości 15 km i szerokości 20 km, zasiedlili Polinezyjczycy w tym czasie gdy na ziemiach polskich rodził się Mieszko I. W chwili odkrycia na wyspie mieszkało 2 tys. mieszkańców, choć wcześniej mogło mieszkać nawet 15 tys. Przyczyną była klęska głodu z powodu wylesienia i rozwoju populacji szczura polinezyjskiego. Doszło wtedy do walk o żywność a nawet kanibalizmu.

Miejsce to znane jest przede wszystkim z 887 kamiennych posągów, zwanych moai. Przeznaczenie ich nie jest znane. Powstało na ten temat wiele teorii, mówiących o posągach jako wyobrażeniu bóstw bądź przodków.

Jak się dostać z Polski na Wyspę Wielkanocną?

Tanie loty na Wyspę Wielkanocną to nie taka prosta sprawa, ten kierunek należy do jednego z najdroższych. Najpierw trzeba złapać okazję do Ameryki Południowej, najlepiej do Limy (Peru) albo Santiago (Chile). Na port lotniczy Mataveri (kod IATA: IPC – nawiązuje do hiszpańskiej nazwy Isla de Pascua) latają linie LATAM Airlines (wcześniej LAN Airlines). Łączą one wyspę z Limą i Santiago, ale jeśli macie ochotę, możecie się tam też dostać z Buenos Aires czy Los Angeles (ceny są wyższe).

Położenie wyspy na Pacyfiku.

Tajemnicze posągi moai.

Jeśli nie lubimy długich podróży i boimy się latać samolotem, możemy udać się do Puszczykowa do Muzeum znanego podróżnika Arkadego Fiedlera, aby obejrzeć rekonstrukcję posągu z Wyspy Wielkanocnej.

Puszczykowo. Muzeum- Pracownia Literacka Arkadego Fiedlera.

Opracowanie Maja Kasińska i Nadia Różycka

Wielkanoc. Od kiedy ją obchodzimy? Co symbolizuje?

Zbliża się najważniejsze dla chrześcijan święto – Wielkanoc. Zanim siądziemy do stołu świętować zmartwychwstanie Chrystusa, najpierw przejdziemy przez Niedzielę Palmową, a następnie Triduum Paschalne. Okres świąteczny to czas, gdy wiele obrzędów religijnych przeplata się z regionalnymi zwyczajami. Co innego symbolizuje jajko, co innego baranek. Czy Wielkanoc na wsi różni się od tej w mieście?

Jak podaje Muzeum Historii Polski, w kalendarzu chrześcijańskim Wielkanoc pojawiła się po Soborze Nicejskim, który został zwołany w 325 roku przez cesarza Konstantyna Wielkiego. Ustalono, że jej święto przypadać będzie w niedzielę po pierwszej pełni księżyca. Od lat jest to więc ruchoma data, a do niej podporządkowane są inne święta – Popielec lub zbliżające się Boże Ciało.

Wielkanoc kojarzy nam się z rozkwitem zieleni, pełnym dóbr rodzinnym stołem i... życiem. Święta przypominają nam, że Chrystus poprzez ukrzyżowanie i zmartwychwstanie odkupił nasze grzechy.

Z powodu atmosfery, bombek, światełek, choinek i prezentów, a także zimowej aury, prawdopodobnie to święta Bożego Narodzenia kojarzymy jako ten wyjątkowy, rodzinny, najważniejszy czas w roku. Tymczasem z punktu widzenia chrześcijaństwa to właśnie Wielkanoc przypomina i aktualizuje najważniejsze prawdy wiary. To w Wielkim Tygodniu, a zwłaszcza w czasie Triduum Paschalnego, na nowo przeżywamy mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa – mówi nam dr teologii moralnej Agata Rujner, autorka kanału „Prawie Morały”.

Często w gąszczu codziennych spraw zapominamy, jak piękny i budujący duchowo może być to okres. Wielkanoc to coś więcej niż poświęcenie koszyczka i zjedzenie barszczyku w niedzielny poranek. Wstępem do refleksji są post oraz inne ważne dni, tj. Środa Popielcowa, Niedziela Palmowa oraz Triduum. Jakie tradycje kojarzą nam się z tym ważnym czasem?

Niedziela Palmowa 2022. Na wsiach palma to świętość.

W 2022 roku Niedziela Palmowa wypada dość późno – 10 kwietnia. A wiadomo, nie ma Niedzieli Palmowej bez palmy. Niektóre mogą zrobić wrażenie! W całej Polsce wierni niosą gotowe bukiety gałązek do kościoła na pamiątkę wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Gospodynie wiejskie co roku tworzą nowe kompozycje, a w wielu regionach organizowane są konkursy na najpiękniejsze i największe palmy. Wymyślne ozdoby można zobaczyć m.in. w małopolskiej Lipnicy Murowanej oraz w mazowieckiej wsi Łyse.

Ozdoby wielkanocne zdobią każdy dom, nie tylko wiejski.

Okres wiosenny sprawia, że pod ręką mamy wiele dóbr natury – świeże kwiaty, gałązki wierzbowe, bukszpan lub rzeżuchę. Te akcenty świetnie nadają się do stworzenia domowych

dekoracji wielkanocnych. W obliczu pandemii wielu Polaków doceniło aktywność w domu i czas, który można poświęcić rodzinie. Na wsiach koła gospodyń wiejskich organizują warsztaty i pokazują, jak przygotować piękne stroiki lub koszyczki, zaś w miastach dzieci w wielu placówkach także uczą się, jak wykonać dekoracje z podstawowych artykułów papierniczych lub pasmanteryjnych.

Symbole wielkanocne. Czy wiesz, jaka jest symbolika jajka lub baranka?

W wielu regionach Polski wciąż zachowane są tradycje oraz zwyczaje wielkanocne. O ile istnieją typowo lokalne obrzędy, np. spożywanie bazi w celu ochrony przed chorobami lub dodawanie do listy pokarmów w święconce sera, o tyle mnóstwo symbolicznych gestów przyjęło się w tradycji ogólnej. W całej Polsce święcimy palmy, pokarmy, a na stołach lądują klasyczne potrawy.

Niewątpliwie najważniejszym symbolem świąt wielkanocnych jest jajko. Część spożywamy na znak życia, część przeznaczamy na ozdobne pisanki. Nie jest znane, skąd wziął się zwyczaj kolorowania skorupki.

pisanek. Symbolizują one odradzającą się przyrodę oraz mają odpędzać zło i przynosić szczęście. Tradycyjnie pisanki przygotowuje się rodzinnie. Kolorowe i cudowne, wręczane są również jako znak miłości. Na Ukrainie, podobnie jak w Polsce, w okresie świąt Wielkanocnych możemy również napotkać wystawy pisanek. Największe odnajdziemy we Lwowie i Kijowie.

Niedziela Palmowa to również dzień, który obchodzony jest przed Wielkanocą na Ukrainie. Dzieci Jedna z legend mówi, że Maryja, matka Jezusa, podarowała jajka rzymskim żołnierzom, aby ograniczyli okrucieństwo wobec jej syna. Łzy Maryi, które spadły na skorupki jaj, miały je zabarwić mnóstwem kolorów – czytamy na stronie Muzeum Historii Polski.

Z kolei baranek znany jest nie tylko w tradycji chrześcijańskiej, ale też żydowskiej. O ile tam łączy się z Paschą, u nas stanowi symbol zmartwychwstania Chrystusa i wyższości dobra nad złem.

Święta Wielkanocne, choć przypadają w innym terminie niż w Polsce, obchodzi się również na Ukrainie. Są to, obok Świąt Bożego Narodzenia, najważniejsze święta religijne. Z uwagi na stosowany kalendarz juliański w 2021 roku wypadały 2. maja, zaś w 2022 roku Wielkanoc na Ukrainie wypada 24. kwietnia. Wiele tradycji, związanych z Wielkanocą, jest bardzo podobnych lub tych samych co w Polsce. Jest to piękny rodzinny czas, o którym chcielibyśmy Wam opowiedzieć.

Tak jak i w Polsce, tak samo na Ukrainie, w czasie świąt Wielkiej Nocy nie może zabraknąć wraz z rodzicami przygotowują piękne, kolorowe palmy, które następnie są święcone. Różnią

się one nieco od naszych palm, ponieważ przygotowywane są z gałązek wierzbowych. Wierzba gościła również w dawnych wierzeniach i była uważana za święte drzewo.

Śmigus-dyngus. Tej tradycji również nie mogło zabraknąć. Jest to wyjątkowo wesoły dzień, w którym młodzi chłopcy oblewają młode dziewczęta. Jednak dorośli często biorą w tym udział. Cóż się dziwić, w każdym z nas tkwi trochę dziecka.

Paska. W Polsce zazwyczaj napotkamy babkę, na Ukrainie natomiast, odnajdziemy paskę. To słodkie pieczywo, które symbolizuje Ciało Pańskie.

Co znajdziemy w ukraińskim koszyczku?

Święconka jest ważnym elementem świąt Wielkanocnych. Często po poświęceniu pokarmów ludzie dzielą się częścią z nich z bezdomnymi osobami. Jest to piękny zwyczaj, pokazuje to, że należy dbać o wszystkich ludzi, nie tylko o własną rodzinę. Tradycyjnie w koszyczkach znajduje się masło, jajka, chrzan, kiełbasa, szynka, sól, ocet, twaróg oraz kawałek pieczywa. Zawartość każdego koszyczka jest inna, w końcu każdy z nas też lubi co innego, jednak podstawowe rzeczy, takie jak jajka, kiełbasa i pieczywo, spotkamy w każdym koszyczku. Dla dzieci oczywiście przygotowane są popularne słodkie Roshen i zefirki.

Ukraińskie potrawy wielkanocne.

Na stole wielkanocnym odnajdziemy tradycyjnie pokarmy z koszyczka, ale również ciasta i ciasteczka, sałatkę Olivier, sękacz, pierogi, bliny ukraińskie oraz inne tradycyjne dania. W każdym domu jest także słonina ukraińska oraz lubiane suszone ryby czy nawet kawior czerwony. Gospodynie prześcigają się, by jak najlepiej ugościć rodzinę i znajomych.

Na śniadanie wielkanocne przyrządzana jest mieszanka wędlin, która czasem jest podsmażana. Dodaje się do niej jajka, tarty chrzan i ocet.

Część tradycji jest podobna, a część inna od polskich. Jednak to co zdecydowanie łączy Święta obchodzone na Ukrainie i w Polsce, to fakt, że jest to rodzinny czas.

Opracowała Zosia Żurawska

Naturalne sposoby barwienia jajek - przepisy.

Barwienie czerwoną kapustą.

Najpierw przygotuj barwnik. Posiekaj główkę czerwonej kapusty. Umieść w dużym garnku, zalej szklanką octu i 2 litrami wody. Zagotuj. Gotuj na średnim ogniu przez 1 ½ godziny. Wystudź i odcedź barwnik do słoiczków. W międzyczasie ugotuj jajka na twardo. Małe jajka gotuj 8 minut, średnie - 9 minut, duże - 10 minut. Przed zanurzeniem jajek w barwniku pędzelkiem lub foliową rękawiczką nałóż na nie odrobinę oleju kokosowego, żeby stworzyć nieregularny, marmurkowy efekt. Jeśli wolisz jednolicie zabarwione pisanki, pomiń ten krok. Zanurz jajka w barwniku. Intensywność barwy zależy od tego, jak długo będziesz trzymać jajka w barwniku. Po około 15 minutach uzyskasz jasnoniebieski odcień, po kilku godzinach intensywną granatową barwę. Wyjmuj jajka z barwnika za pomocą metalowej łyżki. Odłóż na talerzyk i odstaw do lodówki do całkowitego wyschnięcia farby.

Barwienie cebulą.

Łuski cebuli to klasyczny i najłatwiejszy sposób, bo żeby z niego skorzystać, zazwyczaj nie trzeba nawet iść do sklepu. Mechanizm farbowania jest prosty – wystarczy napełnić rondelkę wodą, dodać łyżkę octu i jak najwięcej barwiącego surowca. Następnie do wody wkładamy surowe jajka i gotujemy na malutkim ogniu przez 10 minut. Wyjmujemy, studzimy i smarujemy olejem.

Herbata jako barwnik.

Jeszcze prostszy sposób to farbowanie jaj przy pomocy herbaty. Wystarczy zaparzyć mocny napar – 3 łyżki lub saszetki herbaty na pół litra wody – i pozwolić mu dobrze nabrać koloru przez noc. Rano do chłodnego, przecedzonego naparu wkładamy jajka, gotujemy przez 10 minut, a następnie znów odstawiamy do ostudzenia. Zafarbowane pisanki osuszamy, nacieramy olejem i gotowe. Najładniejsze kolory dadzą wywary z hibiskusa (różowy), czystka i rumianku (jasnożółty) lub zielonej herbaty z miętą (jasnozielony).

Opracowanie Ola Szczepańska, Amelka Kowalska, Maja Pietrzak

